

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการมารับการรักษาต่อเนื่อง
ในผู้สูงอายุโรคเรื้อรัง : กรณีศึกษา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการมารับการรักษาต่อเนื่องในผู้สูงอายุ
โรคเรื้อรัง : กรณีศึกษา

ROLE OF LOCAL ADMINISTRATIVE AUTHORITY TO SUPPORT CONTINUITY CARE
OF OLDER PERSONS WITH CHRONIC ILLNESS: CASE STUDY

ระเบียน เทียมมณี 4937542 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :สุปราณี เสนาดิสัย, วท.บ.(พยาบาล) เกียรตินิยมอันดับ 2, M.S.,
วันทนา มณีศรีวงศ์กุล, D.N.Sc (Primary Care)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบทบาทตามความ
คาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุนการมารับการรักษาต่อเนื่องของผู้สูงอายุโรคเรื้อรัง
ในเขตเทศบาลตำบลบางกระสั้น อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุโรคเรื้อรังที่อยู่บ้าน
ลำพังเมื่อผู้ดูแลที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ผู้ดูแลผู้สูงอายุโรคเรื้อรัง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ผู้บริหาร
ทางด้านสาธารณสุข เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม และสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล
โดยใช้สถิติบรรยาย และวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่มโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากทุกภาคส่วน รับรู้ปัญหาสุขภาพ และผลกระทบที่เกิดจากการเจ็บป่วยของ
ผู้สูงอายุโรคเรื้อรัง ด้านประชาชนแก้ปัญหาสุขภาพโดยการเข้ารับการรักษาต่อเนื่อง แต่ยังมีปัญหาว่าไม่สามารถไปรับการ
รักษาต่อเนื่องตามนัดได้ทุกครั้ง เพราะผู้ดูแลต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และผู้สูงอายุโรคเรื้อรังมีข้อจำกัดในเรื่องการเดินทาง
ด้วยรถประจำทางสาธารณะโดยลำพัง ในภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าในปัจจุบัน ยังไม่มีนโยบาย และแผนเกี่ยวกับ
การดูแลผู้สูงอายุโรคเรื้อรังโดยเฉพาะ จึงยังไม่มีบทบาทชัดเจนในการสนับสนุนการมารับการรักษาต่อเนื่องของผู้สูงอายุ
โรคเรื้อรัง แต่จะดำเนินนโยบายให้การช่วยเหลือทางด้านสวัสดิการสังคม กับคนชรา และผู้ยากไร้ มีบริการรถรับส่งกรณีเกิด
เจ็บป่วยฉุกเฉิน แต่ไม่ครอบคลุมการไปตรวจตามนัดปกติ ในภาคสาธารณสุข มีการจัดระบบบริการที่เอื้อ และสะดวกต่อการมา
รับการรักษาต่อเนื่อง เช่น ขยายวันให้บริการ อนุโลมให้ญาติรับยาแทนได้ 1 ครั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาการได้รับการรักษาไม่
ต่อเนื่อง และ พัฒนาระบบการติดตามเมื่อขาดนัด ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
คือต้องการได้รับการสนับสนุนบริการรถรับส่งไปตรวจตามแพทย์นัด หากตรงกับวันที่ผู้ดูแลออกไปทำงานนอกบ้าน และให้มี
ความร่วมมือกับสาธารณสุขในการพัฒนาศักยภาพสถานีนอนามัย ให้มีมาตรฐานการดูแลเท่าเทียมกับโรงพยาบาล เพื่อความ
สะดวกในการเข้าถึงบริการ

ผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะคือ จัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานให้ผู้สูงอายุโรคเรื้อรังได้รับการ
รักษาต่อเนื่อง เพื่อให้ 1)องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนบริการรถรับส่งตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ผู้มีความจำเป็น
เข้าถึงบริการได้ 2) ดำเนินโครงการจิตอาสาโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบงบประมาณ ส่วนสาธารณสุข
เป็นผู้สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของจิตอาสาให้สามารถดูแลผู้สูงอายุโรคเรื้อรังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3)พัฒนา
ศักยภาพสถานีนอนามัยให้เป็นศูนย์สุขภาพชุมชน เพื่อให้สามารถดูแลผู้สูงอายุโรคเรื้อรัง ในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น / สนับสนุนการมารับการรักษาต่อเนื่อง / ผู้สูงอายุโรคเรื้อรัง

ROLE OF LOCAL ADMINISTRATIVE AUTHORITY TO SUPPORT CONTINUITY CARE OF OLDER PERSONS WITH CHRONIC ILLNESSES: CASE STUDY

RABEAB TEAMMANEE 4937542 RACN/M

M.N.S. (COMMUNITY HEALTH NURSE PRACTITIONER)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE : SUPANEE SENADISAI, B.Sc. (Nursing) Hon, M.S., WANTANA MANEESRIWONGUL, D.N.Sc. (Primary Care)

ABSTRACT

This study aimed at identifying roles of the local administrative authority in supporting the continuous healthcare services provided to elderly people with chronic illness, and expectations of community members on the local administrative authority's roles. The study setting was Bangkrason Subdistrict, of Bangpra-In District, Pranakornsri-Ayuthaya Province, and the study participants were elderly people with chronic illness, caretakers of elderly people with chronic illness, the local administrative authority, and public health personnel holding management positions. The data was collected using a questionnaire, focus group discussion, and in-depth interview. The quantitative data gained then was analysed using descriptive statistics, while the qualitative data was analysed using content analysis.

The study results revealed that all parties who participated in this study were aware of the problems and effects of chronic illness encountered by the elderly and their families. The elderly and caretakers tried to solve the problem by adhering to continuous treatment. However, they at times were unable to keep an appointment as caretakers needed to be at work and the elderly were unable to travel alone on public transport even though the local administrative office had been providing social welfare to the elderly and poor. They provided a vehicle to transport the elderly to a health institute in case of emergency. Public health personnel had developed a system to serve the elderly's needs of continuity of care, i.e., expanding days of services, allowing relatives to receive medications on behalf of their elders once, and establishing a following up measure when an elderly person missed their appointment. The community members expected the local administrative office to provide a vehicle to transport their elders to hospital. They also suggested that the health center should upgrade its capacity to match that of the hospital in order to increase accessibility for clients

This study suggested the establishment of a committee which is responsible for managing and supporting the continuity of care provided to elderly people with chronic illness, wherein 1) the local administrative authority supplies a vehicle for ensuring accessibility to required healthcare of elderly with chronic illness who meet the pre-determined criteria, 2) a "volunteer project" is established– the local administrative authority would provide financial support while the public health sector would organize training to increase volunteers' competency for taking care of elderly people with chronic illness, and 3) the health center is upgraded to a primary care unit in order to provide effective healthcare services for elderly people with chronic illness.

**KEY WORDS : ROLES OF LOCAL / ADMINISTRATIVE AUTHORITY /
SUPPORT CONTINUITY OF CARE / ELDERLY WITH CHRONIC
ILLNESS**

147 pages